

Norge

– vår bortglömda granne?

Hur många vet att Finland och Norge har över 700 km gemensam gräns? Största delen av gränsen går längs med Tana älv, men också landgränsen är ansenlig. I norr är Finland och Norge omedelbara grannar, där har vi inte Sverige emellan oss.

Lika som bär?

Finland och Norge har också påfallande stora likheter. Båda länderna har en befolkning som ligger mellan 5 och 6 miljoner. Båda länderna har en huvudstadsregion som omfattar ungefär en miljon invånare och som växer snabbt. Båda länderna har först i flera hundra år hört till ett annat rike, Finland till Sverige och Norge till Danmark. I samband med Napoleon-krigen fick båda länderna en ny övermakt, Finland blev ryskt storfurstendöme och Norge bildade en personalunion med Sverige. Vi har varit självständiga ungefär lika länge. Norge firade sin hundraåriga självständighet år 2005 och är därför en naturlig jämförelsepunkt när Finland nu förbereder sig för hundraårsjubileet nästa år.

Allt är relativt

Norge har de senaste tio åren haft mycket goda tider, med en bruttonationalprodukttillväxt på 2,5–3 %. Även om de låga energipriserna nu påverkar den norska ekonomin är effekten inte dramatisk. Ekonomin väntas alltjämt växa 1–2 % årligen under de närmaste åren. Norge har nämligen de senaste åren satsat allt mer inte specifikt på olje- och gaskunnande, utan på energikunnande. Energikunnande har stor efterfrågan i världen; utbyggnaden av elektriciteten har en central roll då det gäller att lyfta utvecklingsländerna ur fattigdomen. Den norska energiindustrin förhåller sig därför optimistiskt till de långsiktiga framtidsperspektiven.

Också den maritima industrin ser ljus på framtiden. Man anser att en skeppsbyggnadsindustri som fokuserar på avancerade specialfartyg kommer att klara sig bra under de följande årtiondena. Till exempel fartyg som klarar av att navigera och ta sig igenom krävande köldförhållanden ses som en framtida möjlighet.

Samhällets dynamik

Den norska regeringen satsar kraftigt på att bygga ut infrastruktur. Det är fråga om att bygga ut vägar och nya tunnlar, förbättra och utvidga flygplatser, förnya elnätet och att bygga basinfra för landets växande befolkning. Den här verksamheten pågår i hela landet, också i norr där t.ex. Hammerfests befolkning vuxit med 10 % under de senaste åren och andra kommuner nu följer efter. Fler invånare behöver fler bostäder, fler daghem och sjukhusplatser, mera tjänster, mera varor konsumeras. Invandringen har en stor betydelse för den norska ekonomins goda siffror. Den norska pensionsfonden (utland) eller oljefonden som den också kallas ger resurser. Pensionsfondens medel får investeras endast utomlands, men regeringen har rätt att årligen för statsutgifterna använda ett belopp som motsvarar den förväntade avkastningen. Med det här instrumentet kan den norska regeringen jämna ut konjunktursvackor och har också gjort det med framgång till exempel i samband med finanskrisen 2008.

Norska företag efterlyser fler aktörer på den norska arenan. Fler aktörer innebär konkurrenskraftigare priser. Man behöver kunnande som gäller byggande i kalla förhållanden, avancerade mätinstrument och it-infra, transport- och logistik-kunnande, maritim expertis, know how för den spirande mineralindustrin. Den här listan motsvara långt det som finska företag har att erbjuda.

Finn en norsk partner och bli global

Trots de goda förutsättningarna är det alltför få finska företag som siktar in sig på den norska marknaden. Antalet verkar visserligen växa, men det sker långsamt. Utrymme finns för många fler

aktörer. En fördel med att komma in på den norska marknaden och få en norsk samarbetspartner är att detta samtidigt öppnar möjligheter att nå ut på den internationella marknaden. Många norska företag är mycket globala – kanske ett mentalt arv från vikingatiden?

Svenskan, den värdefullaste tillgången

Den norsk-finska handelsföreningen i Finland har undersökt orsakerna till att de finska företagen inte mera aktivt söker sig till Norge, trots att vi skulle behöva just denna typ av export. Det har då framgått att den klart största orsaken är bristande språkkunskap. Detta gäller framför allt skandinaviska, men också engelska. I Norge duger den i Finland talade svenskan utmärkt, många norrmän säger sig förstå oss bättre än de förstår svenskar. Ingen förutsätter att den finska exportören skall kunna tala om avancerad teknologi på svenska, men om han eller hon klarar att tala svenska i sociala sammanhang öppnar det dörrarna. Specifikt för den norska marknaden är dessutom att man måste vara på plats, delta i branchens mässor och seminarier och etablera personlig kontakt.

Ökad kunskap i svenska ger välstånd

Kunskap i svenska betyder för Finland ökad export, ökat ekonomiskt samarbete. Detta i sin tur betyder ökat välstånd. Här har lärarna i svenska en viktig nationell uppgift att förvalta. Lärarna kan genom sitt arbete öppna elevernas ögon för att språket är dörren till en bättre framtid både för dem personligen och för Finland som nation. Detta gäller särskilt grannarnas språk, som samtidigt råkar vara vårt andra nationalspråk. ■